

ράφια από τη διάβρωση είναι πραγματικά ανεπανόρθωτες. Το χώμα που γίνεται δεν ξαναγίνεται πιά, γιατί οι ειδικοί στά ζητήματα αυτά υπολογίζουν πώς γιά να σχηματισθῆ από τήν πέτρα χῶμα πάχους 30 εκατοστών του μέτρου χρειάζονται 10.000 χρόνια! Στο παρελθόν ὀλόκληρες χῶρες ἐρημώθηκαν, ὀλόκληροι πολιτισμοί ἐξαφανίσθηκαν, ὅταν τὸ ἔδαφος ἐπάνω στοῦ ὁποῖο εἶχαν ἀνθήσει κατεστράφη ἀπὸ τὴ διάβρωσι. Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἡ προστασία τῶν ἔδαφῶν μας ἀπὸ τὴ διάβρωσι εἶναι ζήτημα ζωῆς, εἶναι ζήτημα ἐπιβίωσης γιά τὸν τόπο μας.

Πῶς ὁμως μπορούμε νὰ προστατεύσουμε τὰ χωράφια μας καὶ τὸν τόπο μας, γενικώτερα, ἀπὸ τὴ διάβρωσι; Πρῶτα = πρῶτα πρέπει νὰ πάρουμε μαθήματα ἀπὸ τὴν ἰδίᾳ τῆ φύσι, ἡ ὁποία, ἐκεῖ ὅπου δὲν ἐπεμβαίνει ὁ ἄνθρωπος, προστατεύει θαυμάσια τὰ ἔδαφη καὶ τὰ πιὸ ἀπόκρημνα, σκεπάζοντάς τα μὲ τὴ φυσικὴ βλάστησι. Γιατὶ πρέπει νὰ ξέρωμε πῶς ἡ διάβρωσι ἀρχίζει ἀπὸ τὴ στιγμή πού ἐπεμβαίνει ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος καλλιεργώντας τὴ γῆ καταστρέφει τὸ προστατευτικὸ κάλυμμα μὲ τὸ ὁποῖο τὴν ἐντυσε ἡ φύσις. Εἶναι χαρακτηριστικὸ πῶς σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, πολλοὶ χειμαρροὶ εἶχαν σχεδὸν στερῆσαι τὴν περίοδο πού οἱ ἀγρότες τῶν ὄρεινῶν χωριῶν, λόγῳ τῶν πολεμικῶν γεγονότων τῆς δεκαετίας 1940—49, εἶχαν ἐκπαρισθῆ καὶ ἔμεινε ὁ τόπος ἀκαλλιεργητός. Ἡ φύσις εἶχε φροντίσει νὰ προστατεύσῃ τὸ ἔδαφος ντύνοντάς το μὲ πλούσια φυσικὴ βλάστησι. Οἱ ἴδιοι χειμαρροὶ μετὰ τὸ 1949, μόλις ξανάρχισαν ἡ καλλιέργεια στὰ ὄρεινά, ξανάρχισαν καὶ αὐτοὶ τὸ καταστρεπτικὸ ἔργο τους.

Πρέπει λοιπὸν οἱ ἀγρότες μας ἰδιαίτερος τῶν ὄρεινῶν καὶ ἡμιορεινῶν περιοχῶν, μιμοῦμενοι τὴ φύσι, νὰ προστατεύουν τὶς πλαγιὰς τῶν χειμῶνα, σπέρνοντας τέτοια φυτὰ πού προστατεύουν τὰ χωράφια ἀπὸ τὸ «ξεσάρισμα», ὅπως εἶναι ὁ βίκος, τὸ κτηνοτροφικὸ μπιζέλι, τὸ λαθοῦρι, ἡ μηδικὴ καὶ τὰ λοιπὰ ψυχανθῆ, γιά τὰ ὁποῖα ἀκοῦνε τῶρα τελευταῖα νὰ γίνεται πολὺς λόγος.

Μὲ κανένα τρόπο δὲν πρέπει νὰ μὲνουν οἱ πλαγιὰς τῶν χειμῶνα γυμνὰς καὶ πρὸ παντός ὀργωμένες ἀπὸ τὸ φθινόπωρο

γιά νὰ σπαρδῶν τὴν ἀνοιξί, ὅπως γίνεται ὅταν πρόκειται νὰ σπαρῆ π. χ. καλαμπόκι. Τὸ καλαμπόκι στὰ ὄρεινά καὶ ἡμιορεινά τὶς περισσότερες φορές ἀποτελεῖ καταστροφὴ γιά τὰ χωράφια καὶ γιά τὸ γεωργὸ πού δὲν συγκομίζει οὔτε τὸ σπόρο ἂν δὲν βρέξῃ τὴν ἀνοιξί.

Ἐπίσης οἱ ἀγρότες μας πρέπει νὰ ἀφήσουν τὴν κακὴ συνήθεια, πού ἔχουν, νὰ καλλιεργοῦν τὰ πλαγερὰ χωράφια τους ἀπὸ πάνω πρὸς τὰ κάτω, ὅπως πάει ἡ κλίσι, ἀλλὰ νὰ καλλιεργοῦν κόντρα στὴ κλίσι, γιὰτι ἀλλοιῶς διευκολύνουν μὲ τὸ ὄργωμα τὰ «νεροφαγώματα».

Τὰ χωράφια πού ἔχουν μεγάλη κλίσι, μπορούμε νὰ τὰ προστατεύσουμε θαυμάσια μὲ πεζούλια. Ὁ τρόπος αὐτὸς εἶναι γνωστὸς στὸ τόπο μας ἀπὸ τὰ παλιὰ χρόνια καὶ χρησιμοποιεῖται καὶ σήμερα στὰ νησιά, ὅπου τὰ χωράφια εἶναι λιγοστά καὶ ξέρουν νὰ ἐκτιμῶν τὴν ἀξία τους.

Τὰ πεζούλια αὐτὰ, πού γίνονται εἴτε μὲ ξηρολιθιὰς, εἴτε μὲ μπουλντόζες, ἐκεῖ πού τὸ ἐπιτρέπει τὸ ἔδαφος, συγκρατοῦν θαυμάσια τὸ ἔδαφος καὶ ταυτόχρονα καὶ τὰ νερὰ τῆς βροχῆς καὶ μεταβάλλουν οὐσιαστικὰ ἓνα ἄγονο πλαγιερὸ χωράφι, σχεδὸν σὲ πεδινὸ. Οἱ κρατικὲς ὑπηρεσίαι, σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα γιά τὴν ἀνάπτυξι τῆς οἰκονομίας τῶν ὄρεινῶν καὶ ἡμιορεινῶν περιοχῶν, θὰ δώσουν κάθε δυνατὴ ἐνίσχυσι στοὺς ἀγρότες πού θὰ θελήσουν νὰ φτιάξουν πεζούλια στὰ χωράφια τους μὲ ξηρολιθιὰς ἢ μὲ μηχανήματα τῆς Μηχανικῆς καλλιεργείας.

Ὁ τόπος μας εἶναι λίγος. Ἐχομε ὑποχρέωσι ὅλοι ἀπέναντι στὸν ἑαυτὸ μας καὶ ἀπέναντι στοὺς ἀπογόνους μας νὰ τὸν προστατεύσωμε μὲ κάθε τρόπο ἀπὸ τὴ διάβρωσι καὶ νὰ ἀξιοποιήσωμε τὴν κάθε γωνιά του.

Οἱ ἀγρότες μας ὅταν ἀναλογισθοῦν καὶ ἐκτιμήσουν σωστὰ τὶς μεγάλες ζημιὰς πού παθαίνουν τὰ χωράφια τους ἀπὸ τὸ νερὸ, θὰ πεισθοῦν πῶς ἀξίζει τὸν κόπο νὰ καταβάλουν κάθε προσπάθεια καὶ κάθε θυσία, γιά νὰ τὰ προστατεύσουν. Καὶ ὅταν προστατεύουν τὰ χωράφια τους ἀπὸ τὴ διάβρωσι, τότε θὰ κάνουν τὸ νερὸ πολὺτιμο φίλο καὶ βοηθὸ τους, ἐνῶ σήμερα, πολλὰς φορές, τὸ βλέπουν σὰν ἐχθρὸ καὶ ἐφιάλτη.

Γ. Π.